

det ikke nægtes, at der rundt om i Landet ofte bydes navnlig Lærerinderne saadanne Boligforhold, at det er vanskeligt at tænke sig, at de skulde være tilfredse med at betale for de paagældende Rum. Derfor synes jeg, at der burde levnes disse Mennesker Ret til, hvis de selv kan sørge for en Bolig til en rimelig Pris, at flytte derhen. Der er her et Forhold, som jeg vil gøre opmærksom paa indenfor Udvalget.

Med Hensyn til Brændselsspørgsmaalet føler jeg mig som Landsbylærer heller ikke glad ved den Ordning, der paa dette Punkt er truffet for Landkommunerne. Jeg tror, den vil blive ret ubehagelig baade for Landsbylæreren og for Kommunerne. Ved Skoler, hvor der er ansat flere Lærere, har hver Lærer nu sit Brændselsrum og faar udleveret sit Kvantum, til eget Brug og til Brug for den Skolestue, som Læreren eller Lærerinden har at passe. Skal nu den Ordning gennemføres, som foreslaas her, bliver der saa mange Delinger og saa mange forskellige Brændselsrum, at det vil være ret ubehageligt for Kommunerne, og jeg kan heller ikke se rettere, end at det vil blive ubehageligt for Læreren. Det kan give Anledning til meget, som slet ikke er saa rart for en Landsbylærer eller Lærerinde, og jeg kunde have ønsket, uden at jeg dog skal fremkomme med nogen særlig Kritik nu, at der var truffet en lidt mere praktisk og betryggende Ordning baade for Kommunerne og for Lærerstand.

Hvad angaar de forskellige Principspørgsmaal, som er omtalte af de ærede Ordførere, skal jeg kun udtale min Tilfredshed med, at der ydes saa store Ofre af Staten, for at Lærerne kan blive lønnet paa en tilfredsstillende Maade, samtidig med at man dog ogsaa navnlig for Landsbylærerne bevarer et vist Forhold mellem de stedlige Beboere og Læreren, idet man deler Byrderne imellem Stat og Kommune. Jeg tror ikke, det vil være attraaværdigt for Landbylærerne at gaa over til at blive Statsstjenestemænd helt og holdent. Vi arbejder i vore Dage for, at der kan blive et godt Forhold mellem Hjem og Skole; vi arbejder for, at der kan være et Tillidsforhold, og at man kan komme i nærmere Berøring med hinanden, og jeg tror, det er rigtigt; derpaa beror i nogen Maade Skolens betryggede Fremtid, at den har sin Rod i Befolkningen. Derfor tror jeg ikke, vi fuldstændig skal afbryde de Baand, som binder Hjem og Skole sammen, heller ikke paa dette Omraade.

Med Hensyn til Forholdet til Kirken

og til de kirkelige Handlinger kan jeg henholde mig til, hvad der allerede er udtalt. Vi venter, at naar det Forslag kommer frem, som er bebudet om Præstelønningerne, vil dette Spørgsmaal blive klaret.

Jeg kan i det hele og store give min Tilslutning til, hvad der er udtalt fra de andre ærede Ordføreres Side, at Lovforslaget maa faa en hurtig og velvillig Behandling her i Tinget og blive gennemført paa en saadan Maade, at Ordningen kan skabe Ro og Tilfredshed omkring i de mange Lærershjem. Dertil kan jeg tilsige mit Partis Støtte. Vi vil arbejde for, at de Ønsker, som maatte blive fremsat om Ændringer, kan blive grundigt prøvet, saa vi kan naa til et virkelig godt og tilfredsstillende Resultat, saaledes at Skolen og Lærerne kan gaa lysere og bedre Tider i Møde, end de har haft i de senere Aar; for de har i Sandhed været trange for mange Lærere rundt omkring i vort Land.

Jørgensen-Værebro: Ved at gennemlæse det foreliggende Lovforslag med Bemærkninger faar man det Indtryk, at den Tendens, der er i vor Tid til at stille Krav til Statskassen, ogsaa i nogen Grad har været fremme i Lønningskommissionen. Det er naturligvis rigtigt paa visse Omraader, at Staten træder til i disse ekstraordinære Tider, og det er efter min Anskuelse ogsaa rigtigt, at Staten ophjælper og støtter forskellige Foretagender. Med Hensyn til Folkeskolen forekommer det mig imidlertid, at det finansielle Forhold, der har været raadende hidtil mellem Stat og Kommune, i det væsentligste bør bevares ogsaa i Fremtiden. Det er maaske fristende for de kommunale Myndigheder at ty til Statskassen med Krav om forøget Tilskud, men vi maa gøre os det klart, at i jo højere Grad Staten træder til med Midler, desto mere vil den ogsaa øve Censur, og dette vil let føre til, at Kommunalbestyrelserne vil miste noget af deres nuværende Indflydelse paa Skolevæsenets Omraade, ligesom det nære Forhold mellem Lærerne og Kommunens Beboere vil staa Fare for at blive svækket. Hidtil har Kommunerne afholdt hele Grundlønnen til Lærerpersonalet. Nu foreslaas den betydelige Forandring, at 30 pCt. af Grundlønnen skal ydes af Statskassen. Jeg vil gerne gøre opmærksom paa dette og tillade mig at advare imod den Tendens, der er i vor Tid, til at stille Krav overfor Statskassen.

Jeg benytter Lejligheden til at gøre en Bemærkning med Hensyn til de private Skoler. Disse Skoler er nævnte i Løn-